

Arvoisa rouva Hiironen

Hyvä juhlaväki

Prof. Eero Hiironen taiteen inspiraation lähteenä oli kotoinen sisäsuomalainen järvi, sen vesi ja nimenomaan puhdas vesi. Hiironen on todennut, että syvä ymmärrys puhtaan veden merkityksestä lajimme elinehtoihin pakotti hänet luomaan teoksia, jotka kertoivat luonnon kauneudesta, mutta myös haavoittuneisuudesta.

Surullista, mutta Ähtärinjärvi ei ole enää pitkään aikaan ollut se Hiironen taidetta inspiroiva lähde, se sisäsuomalainen järvi, jonka vesi on puhdas ja jonka pinta välkehtii auringossa. Viimeisen 50-vuoden aikana vesi on tummunut, järvi rehevöitynyt ja sinileväkukinnot ovat jokakesäinen ongelma.

Miten tähän on tultu. Syitä on monia. Mutta me ihmiset olemme sen kuitenkin saaneet aikaan omilla toimillamme luulemalla, että järven sietokyky on rajaton.

Ähtärinjärven pelastamiseksi perustettiin runsas kaksi vuotta sitten vesiensuojeluyhdistys Yhteinen Ähtärinjärvi ry. Tavoitteena on ensin pysäyttää veden laadun heikkeneminen ja saada sitten järvi palautumaan entiseen loistonsa tuleville sukupolville. Tällä hetkellä selvitetään, kuinka valuma-alueelta tulevaa ulkoista kuormitusta voitaisiin pienentää sekä mitä ja missä järjestyksessä järven kunnostustoimenpiteitä tulee suorittaa.

Yle uutisoi toukokuussa, että Pien-Saimaan alueella on saatu hyviä tuloksia rakentamalla kosteikkoja, jotka vähentävät humuksen ja kiintoaineinen pääsyä vesistöön. Samalla kosteikoissa kasvavat vesikasvit hyödyntävät vedessä olevaa typpeä ja fosforia, jolloin näitä haitallisia aineita ei päädy vesistöön. Nyt Pien-Saimaan ranta-alueille on rakennettu sata kosteikkoa, ja kymmeniä on vielä suunnitteilla. Veden laatu on muutamassa vuodessa parantunut selvästi. Myös sinilevän esiintyminen on vähentynyt oleellisesti. Uskon, että tämä malli toimii myös Ähtärinjärven kunnostamisessa.

Mutta mistä rahat Ähtärinjärven kunnostamiseen. Siihen on saatavissa ympäristöministeriön ja ELY-keskuksen avusta, mutta se kattaa vain osan, korkeistaan puolet kunnostushakkeiden kustannuksista. Asiantuntijat ovat arvioineet, että Ähtärinjärven kunnostaminen noin 15 vuoden aikana maksaisi lähes miljoona euroa.

Yhdistyksen resurssit eivät riitä oman rahoitusosuuden kattamiseen. Väistämättä tulee mieleen, että Ähtärinjärven vesistön ympärillä olevien Alajärven ja Ähtärin kaupungin ja Soinin kunnan tulisi osallistua rahoitukseen tulevana vuosia. Uskon, että Ähtärinjärven vesistön hyvä kunto ja puhdas vesi hyödyntävät matkailua sekä kuntalaisten ja kesäasukkaiden viihtyvyyttä. Samalla on hyvä muistaa, että edellä mainitut kunnat saavat meiltä mökkiläisistä noin 400 000 euron verran kiinteistöveroä vuosittain.

Vain eri tahojen yhteistyöllä saamme Ähtärinjärven vesistön kuntoon. Esimerkkiä voi ottaa Hämeenlinnan tai Lahden seudulta, joissa vesistöjen puhtauden merkitys paikkakunnille on ymmärretty ja sen eteen tehdään pitkäjänteistä työtä hyvin laajalla rintamalla mukaan lukien kunnat, kaupungit, yhteisöt sekä yksityiset tahot.

Hyvät kuulijat

Ylävedet-veistoksen paljastusjuhlassa viime kesäkuussa onnitellessani prof. Hiirosta hänen 80-vuotis päivän johdosta ajattelin, että hänet tulisi kutsua Yhteinen Ähtärinjärvi ry:n kunniajäseneksi, sillä hän on ymmärtänyt puhtaan veden arvon jo paljon ennen meitä muita. En esittänyt pyyntöäni vielä silloin hänelle, koska sinä päivänä oli niin paljon muuta ohjelmaa ja professori näytti olevan hieman rasittunut juhlapäivän menosta. Pian kuitenkin tuli suruviesti ja pyyntö jäi esittämättä.

Yhteinen Ähtärinjärvi ry haluaa kuitenkin kunnioittaa prof. Hiirosen elämäntyötä, jonka inspiraation lähde oli suomalaisen järven puhdas vesi.

Haluan luovuttaa tämän kunnianosoituksen rouva Hiiroselle.